

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Культурологія
Спеціальність	034 Культурологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Бродецький О.Є., доцент кафедри філософії та культурології, доктор філософських наук, доцент. https://philcult.chnu.edu.ua/spivrobotnyky/vykladachi/brodetskyi-oleksandr-yevhenovych/
Контактний тел.	0505590950
Е-mail:	o.brodetskyi@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1122
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю. Онлайн-консультації: згідно з погодженим графіком.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формуючи професіонала, університетська освітня система покликана водночас сприяти становленню *інтелігентної, духовно цілісної особи*. Тому неодмінним складником освітньо-виховного комплексу мають бути дисципліни, які спрямовують до самостійного світоглядного розвитку, актуалізуючи при цьому здатність коректно й результативно осмислювати той духовно-практичний досвід, на основі якого людина здійснює вибір життєвих цінностей, що визначають конкретну спрямованість її поведінки та інтересів. Такими дисциплінами є практичні філософські науки, що, збагачуючи інтелект смисложиттєвим потенціалом, постають не просто як теорія, а як *любов до мудрості*. Це – людинознавчі науки *етики та естетики*.

Мета курсу: формування концептуальних основ моральної та естетичної свідомості студентів; надання систематизованих знань, конструктивних і критичних навичок мислення щодо природи, критеріїв, форм та альтернатив ціннісного й творчого самовизначення людини у світі відповідно до уявлень про добро і зло, красу і потворність, гармонію і безлад.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1 Теоретичні основи етики та віхи її історії	
Тема 1	Етика як практична філософська наука
Тема 2	Мораль у системі ціннісного самовизначення людини
Тема 3	Етичний пошук у вимірі історії: від Стародавнього Світу до епохи Відродження
Тема 4.	Етична думка від Нового Часу та XX століття
Тема 5	Моральні цінності крізь призму

	етичних категорій
Змістовий модуль 2 Прикладна етика, її форми та життєво-соціальна значущість	
Тема 6	Основи прикладної етики
Тема 7	Ділове та професійне спілкування у вимірі етичного регулювання
Тема 8	Моральні й етикетні виміри спілкування на міжнародному рівні
Змістовий модуль 3 Дисциплінарна специфіка естетики та естетичне в системі ціннісної свідомості та практики	
Тема 9	Естетика як філософська наука. Історичний контекст становлення естетики
Тема 10	Феномен естетичного, його сутнісні характеристики та життєва значущість
Тема 11	Підходи до класифікації естетичних категорій
Змістовий модуль IV Феномен мистецтва в контексті естетичної культури	
Тема 12	Феномен мистецтва, його естетична природа та світоглядний потенціал
Тема 13	Види мистецтва, їх специфіка та взаємодія
Тема 14	Естетично-художня культура особистості
Тема 15	Естетична виразність та варіації античного і середньовічного мистецтва
Тема 16	Природа, людина, соціум, Бог крізь призму мистецтва Відродження та Нового часу
Тема 17	Діалектика традиційного і новаторського в мистецьких стилях післяпросвітницької доби і сьогодення

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальні заняття спитаються на використання як традиційних, так й інтерактивних методів навчання, зокрема 1) проблемних лекцій; 2) семінарів-колективів; 3) семінарів-дебатів; 4) захистів творчих робіт (есе, презентацій, творів-роздумів); 5) мисленнєвих експериментів; 6) роботи з ерудиційними та аналітичними тестовими завданнями; 7) інтелектуальних ігор та вікторин; 8) дистанційного навчання з використанням онлайн платформ.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усна, діалогічна та дискусійна презентація результатів виконаних завдань; поточні та модульні контрольні роботи з використанням тестових завдань; захист творчих робіт (есе, творів-роздумів, рефератів).

Підсумковий контроль – залік (III семестр), іспит (IV семестр).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Максимальна кількість балів за кожним із двох змістових модулів першого семестру і кожним із двох змістових модулів другого семестру: 30 балів.

Максимальна кількість балів за залік після першого семестру: 40 балів; за іспит після другого семестру – 40 балів.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(у сукупності поточного і підсумкового контролю)

Оцінка «А» (90-100 балів) здобувають студенти, які

- ✓ мають належний базис знань з етики та естетики, відповідні мисленнєві навички, що спираються на сформований світогляд і широку гуманітарну ерудицію;
- ✓ демонструють критичне й водночас конструктивне, чітко структуроване мислення;
- ✓ вільно оперують знаннями щодо основних етапів і тенденцій розвитку етики та естетики; компетентно орієнтуються в базових першоджерелах і пропонованих у межах курсу наукових розвідках; глибоко усвідомлюють зміст та життєво-соціокультурні основи провідних етичних та естетичних ідей, концепцій, теорій, парадигм;
- ✓ на високому аналітичному рівні здатні пояснювати взаємозв'язок життєвого шляху ключових світових мислителів, співвідношення соціокультурних обставин їхнього формування із генезисом їхніх етичних учень;
- ✓ здатні синтезувати та застосовувати потенціал ідей та підходів етики та естетики для аналізу актуальних тенденцій розвитку соціуму, культури, науки, морального, естетичного, релігійного самовизначення людини.
- ✓ усвідомлюють і можуть пояснити контекст взаємодії своєї майбутньої професійної діяльності з компетенціями, що даються курсом етики та естетики.

Оцінки «В» (80-89 балів) та «С» (70-79 балів) виставляється студентам, які

- ✓ мають і виявляють розвинуті духовно-творчі інтереси; загалом добру й збалансовану ерудицію;
- ✓ знають основну першоджерельну та навчальну літературу з курсу; вміють презентувати ключові ідеї відповідних праць;
- ✓ можуть розкрити (хоч і часом репродуктивно) зміст провідних течій та ідейних рухів у межах етики та естетики.
- ✓ обізнані із внеском у етико-естетичну думку провідних мислителів різних епох;
- ✓ розуміють, як застосовуються етичні знання й мисленнєві навички до аналізу соціокультурних і пізнавальних процесів; сфери цінностей (проте пояснюють ці механізми дещо абстрактно);
- ✓ демонструють усвідомлення зв'язку своїх безпосередніх фахових компетенцій із етичними і естетичними знаннями.

Розмежування рівнів «В» і «С» залежить від міри глибини та аналітичності орієнтації студентів щодо окреслених маркерів.

Оцінки «D» (60-69) та «E» (50-59) виставляються студентам, які

- ✓ мають несистемні уявлення про коло та зміст ключових проблем та концепцій етики та естетики;
- ✓ на пересічному рівні оволоділи поняттями, категоріями, підходами, розробленими у межах етичної та естетичної думки
- ✓ мають не завжди точні та чіткі уявлення про вчення найвідоміших світових дослідників в галузі етики;
- ✓ орієнтуються в базовій літературі з курсу, хоча не завжди здатні коректно витлумачити зміст тих чи інших ідей, принципів, учень тощо.

Розмежування рівнів «D» і «E» залежить від вищої чи нижчої міри освоєння студентами цих параметрів.

Оцінки «F» і «Fх» ставляться, якщо студенти

- ✓ не виявили знань програмного матеріалу або засвідчили ці знання на досить невисокому, хаотичному рівні;
- ✓ не розуміють суті більшості питань, які вивчаються в курсі, або мають щодо них лише буденні, неаргументовані уявлення;
- ✓ не обізнані з відомостями про ідеї навіть ключових представників етичної та естетичної думки;

✓ демонструють елементарне нерозуміння пунктів взаємозв'язку етичних і естетичних знань зі своєю спеціальністю;

Розмежування рівнів «F» і «Fx» визначається масштабом окреслених прогалів у знаннях

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни «Етика та естетика» регламентовано такими документами:

-«Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;

-«Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Веб-сторінка часопису «Етика та естетика педагогічної дії»
<https://aesthetethicpedaction.pnpu.edu.ua/>

Веб-сторінка часопису «Культура і мистецтво в сучасному світі» <http://culture-art-knukim.pp.ua/>

Веб-сторінка часопису «Sententiae» // <https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae>

Веб-сторінка Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
<https://www.filosof.com.ua/>

Електронна бібліотека Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
https://www.filosof.com.ua/elektronna_biblioteka

Веб-сторінка журналу «Філософська думка» <https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd>

Веб-сторінка часопису «Софія» <https://sophia.knu.ua/index.php/sophia/issue/archive>

Веб-сторінка часопису «Схід» <http://skhid.kubg.edu.ua/>

Веб-сторінка Наукового Вісника Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <http://www.philosophy.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/03publications/08ukr>

Веб-сторінка часопису «Антропологічні виміри філософських досліджень»
<http://ampr.diit.edu.ua/>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Етика та естетика» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни:

<https://philcult.chnu.edu.ua/media/w5afizxq/etyka-ta-estetyka.pdf>